

Landbruksdepartementet
Avdeling for matproduksjon og helse
Postboks 8007 Dep
0030 OSLO

Landbruksdepartementet	
Saksnr.: 2003 / 000897	Doknr.: 60
Mottatt: 30 JUN 2003 MP/spd	
Saksbeh.: LHO	Ark.: 750
Kopi:	A/SKR.:

Høring - forslag om endring av dyrevernsloven - tilsynsmodell og virkemidler

Vi viser til departementets brev av 24. mars då. om ovennevnte. Både Næringsmiddelbedriftenes Landsforening (NBL) og Fiskeri- og Havbruksnærings Landsforening (FHL) har også avgitt kommentarer. NHO viser generelt til disse. Forøvrig vil vi anføre følgende.

Det er positivt at tilsynet med dyr effektiviseres gjennom omstrukturering av forvaltningen gjennom etablering av et mer enhetlig Mattilsyn. At nemndenes antall og vedtakskompetanse reduseres som en konsekvens av at de ikke har fungert iht. ambisjonene i gjeldende lovverk fra 1995, synes formålstjenlig.

I den videre utvikling av å modernisere forvaltningen generelt er det viktig å basere seg på all relevant erfaring. Stortinget har nå avsluttet behandlingen av St. meld. 17 (2002-2003) om statlige tilsyn der også prinsipper om fristilling av tilsyn gjennom opprettelse av nemnder anføres som et av flere hovedgrep. Nettopp erfaringene med dyrevernnemndene, slik denne er beskrevet i departementets brev, må derfor tilføres moderniseringsprosessen. Dette gjelder særskilt erfaringene med kombinasjonskrav mht. både faglig og juridisk kompetanse. Vi tillater oss derfor i sakens anledning å gi Arbeids- og administrasjonsdepartementet kopi av dette brev.

Dagens lov har klare svakheter mht. innretning og funksjon som forslaget forsterker ytterligere.

For det første fordi loven ikke skiller på hvorvidt pliktsubjektene har dyr i næring, herunder som binæring, eller har annet dyrehold, slik det gjøres i Matloven. Forutsatt at slikt skille hadde blitt etablert, kunne de ulike krav ha blitt bedre tilpasset den situasjon de er ment å skulle regulere, hvilket både dyr, pliktsubjekter og tilsyn ville ha tjent på

For det andre fordi loven omfatter spesifikke dyr, dvs. levende pattedyr, fugler, padder, frosk, salamander, krypdyr, fisk og krepsdyr, ref. §1, uten at lovens ulike krav og rettigheter differensierer verken mht. antall eller art. Dersom begrepet "dyr" skiftes med for eksempel "frosk/rumpetroll" vil kvaliteten i de ulike bestemmelser fremtre mer synlig. Dette kan gjelde

forslagets § 6 om varsling: ”Meiner nokon at det er grunn til å tru at ”frosk/rumpetroll” kjem i fare for alvorleg vannrøkt eller skade, skal dei varsle tilsynet”. Vi antar at varslingsplikten da også må gjelde eksempelvis barn og skoleelevers bruk av samme dyr i ulike sammenhenger, hvilket synes lite hensiktsmessig.

Forslaget går svært langt mht. å gi forvaltningen adgang til kontroll av pliktsubjekters ivaretagelse av dyr, også i forhold til intensjonen slik denne er beskrevet i kommentarene. I avveiningen mellom hensynet til dyrs velferd og pliktsubjektenes rettssikkerhet mener vi forslaget i for liten grad vektlegger sistnevntes forhold.

Det spørres i forslaget pkt. 5.4 om vår oppfatning av hvorvidt tilsynet bør innføre rutinemessige inspeksjoner av dyrehold i private hjem. Vi kan ikke se nødvendigheten av at tilsynets begrensede ressurser skal anvendes til slike formål. Dessuten taler hensynet til privatlivets fred, ikke bare for ”en viss forsiktighet”, men for stor forsiktighet her.

Vi vil kommentere utkastet til §§ 3, 6, 23, 25, 25a og 26 særskilt.

Ad §3

Forslaget gir hjemmel for en nærmest totalfullmakt for tilsynet til å inspisere ”dyrerom o. lign.” der disse finnes, uten samtykke fra eiendomsbesitter. Tilsvarende inspeksjon i private hjem uten samtykke kan gjøres når det blir vurdert som strengt nødvendig for å hindre lidelse hos dyr (dvs. pattedyr, fisk med videre). Selv om intensjonen ikke er å kunne bruke tvang, er dette ikke gjenspeilet i ordlyden. Dette skal dessuten kunne skje uten at politiet deltar. Ordlyden må utformes slik at slik inspeksjon alltid må foregå etter at eier av eiendom er varslet og kan gi tilgang. Dersom tilgang nektes må alltid politiet delta i inspeksjonen, ref. prinsippene i straffeprosesslovens kap. 15.

Forslagets siste ledd gir hjemmel for tilsynet til å ta med seg ”andre”, herunder sakkyndige. Vi kan ikke se noen grunner for at tilsynet i sin inspeksjon skal kunne ta med seg noen andre enn sakkyndige. Ordene ”..anna personell, medrekna..” må derfor sløyfes. Dessuten må det stilles habilitetskrav til alle slike sakkyndige, slik at tilsynet ved inspeksjon i næringsdrift ikke gis adgang til å ta med seg eksempelvis konkurrenter til pliktsubjektet.

Ad §6

Forslaget er: ”Meiner nokon at det er grunn til å tru at dyr kjem i fare for alvorlig vannrøkt eller skade, skal dei varsle tilsynet.” Ordlyden går for langt i å pålegge varslingsplikt. Plikten bør kun omfatte visshet om inntrådt skade/vannrøkt.

Ad § 23

I 4. ledd heter det generelt i forslaget at ”Vedtak som politiet har gjort kan påklages til tilsynet.” I det vi formoder at politiets eneste overordnede i spørsmål av politimessig karakter er Politidirektoratet og Justisdepartementet og at det her ikke er ment at Mattilsynet er klageinstans for politimessige oppgaver, må forslaget utgå. Dette gjelder også dersom ordlyden er ment å omfatte politiets forvaltningsmessige oppgaver i spørsmål om dyrevern. For lovbrukere vil en slik distinksjon ikke være særlig tydelig og ordlyden vil uansett forvirre disse.

Dersom det er ment at politiet i spørsmål om foreløpig forvaring av dyr fatter et enkeltvedtak iht. forvaltningsloven på vegne av tilsynet, som da kan påklages til faginstans på dyreområdet,

måtte dette ha kommet til uttrykk ved ny 4. setning i §23 :” Slik mellombels åtgjerd er eit forvaltningsmessig vedtak som kan påklagas tilsynet”.

Ad § 25

Forslagets ordlyd gir tilsynet generell hjemmel for å innkreve, få utarbeidet etc...hva som helst. Hjemmelen må kun omfatte forhold som er relevant innenfor lovens formål. Dessuten virker bestemmelsen uhensiktmessig dersom hjemmelen angår dyrehold utenfor næring. Vi forslår derfor at bestemmelsen begrenses til dyrehold i næring

Ad § 25a

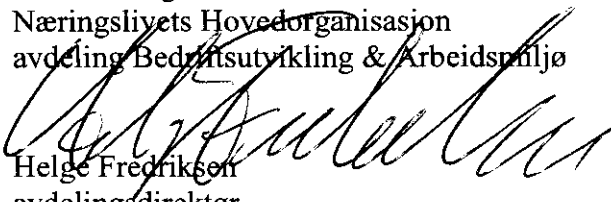
Departementet foreslår i 2. ledd at tilsynet kan anvende ”gapestokk” dersom det synes det er nødvendig. Ordlyden er for generell og tar ikke tilstrekkelig personvern hensyn. Vi kan ikke se behov for en slik hjemmel for tilsynet med mindre det ikke stilles som uttrykkelig forutsetning at hensikten er å begrense risiko for skade på/for 3. mann.

Ad § 26

Tvangsmulkt kan være et effektivt virkemiddel for å realisere lovens krav, forutsatt at disse angår næringsmessig dyrehold. Ved pålegg som angår annet dyrehold, (ref. § 1 mht. type dyr som omfattes) synes en slik hjemmel ikke hensiktsmessig.

Med vennlig hilsen

Næringslivet's Hovedorganisasjon
avdeling Bedriftsutvikling & Arbeidsmiljø

Helge Fredriksen
avdelingsdirektør

Kopi: Arbeids- og administrasjonsdepartementet v/ekspedisjonssjef Finn Melbø